

El canvi climàtic és indiscutible i les previsions mostren dades preocupants, com per exemple que el riu Segre perdrà el 20 per cent del cabal en tot just vuitanta anys. Els agricultors estan prenent mesures, però els experts adverteixen que són necessàries estratègies coordinades davant d'un model agrícola sota revisió.

DIVENDRES PER AL FUTUR LLEIDA

El cabal del riu Segre baixarà un 20 per cent a final de segle, alerten els experts

L'augment de l'ozó troposfèric i insolacions danyen collites com la de ceba

R. RAMÍREZ/M. CABELLO/E.M.M.

LLEIDA | L'aposta de cellers com el de Torres de plantar ceps a Tremp o la de Castell d'Encús a la vall Fosca són dos exemples coneguts de decisions de la producció per fer front al canvi climàtic. Però, de fet, els agricultors fa molt temps que adequen els seus cultius, com demostra el fet que les varietats fruita a Lleida poc tenen a veure amb les dels anys vuitanta o que malgrat que en una finca s'hi continui produint panís, segurament hi ha hagut canvis optant per cicles curts o llargs. Així ho explica el coordinador de Viticultura de l'IRTA i professor d'Ecologia de la Universitat Autònoma de Barcelona Robert Savé.

Destaca que els productors estan prenent decisions, però defensa que són necessàries estratègies planificades i globals. "A la vall del Segre, la conca més potent de Catalunya, es reduirà un 20 per cent l'aigua d'aquí a final de segle. No es tracta d'un problema humà, però sí per als humans", alerta gràficament. Adverteix de les conseqüències de menys pluges, més evaporació i problemes de més boscos sense gestionar al Pirineu. Per això, defensa la necessitat d'establir un mapa de sostenibilitat agroalimentària. La perspectiva d'una creixent escassetat d'aigua preocupa els agricultors, però també altres canvis en el clima són motiu d'inquietud.

Antoni Costa, un dels productors més grans de cebes de Lleida i membre d'entitats del sector com Cebacat i Fepex, ha constatat l'efecte que tenen en aquest cultiu factors com l'augment de l'ozó troposfèric i la radiació ultraviolada. "Les collites vénen vint-i-un dies abans que fa deu anys, i el risc d'afectacions greus a la producció s'ha duplicat, al passar del 15 al 30 per cent".

La radiació ultraviolada pot arribar a cremar els bulbs, i, en combinació amb l'efecte oxidant de l'ozó, destrueix la capa de protecció natural de la ceba, la qual cosa la fa més vulnerable a fongs i insectes.

La notícia,
a Lleida TV

SEGRE plus

Vegeu el vídeo al
mòbil amb el codi.

CONCENTRACIÓ

Centenars d'estudiants van formar el lema 'Sos clima' a la canalització del riu Segre a Lleida.

Més de 1.100 lleidatans reclamen ajuda contra el canvi climàtic

■ Més de 1.100 joves es van concentrar ahir a la canalització del riu Segre de Lleida i van formar la frase "Sos clima" per demanar mesures institucionals que "salvin el planeta".

"Som al límit d'un col·lapse dels ecosistemes que posaria

en risc, de forma irreversible, la nostra supervivència i la de milers d'espècies", va reivindicar la portaveu del moviment estudiantil Fridays for Future a Lleida, Emma Ballesté, alhora que va demanar a les institucions públiques que fomentin la sensibilització ecològica de la

ciutadania a través de mesures com la recollida d'escombraries porta a porta, la reducció dels gasos contaminants i l'ús de fonts d'energia renovables. "El món ha de ser estimat, i no maltractat", va afirmar durant la lectura d'un manifest al qual es van adherir prop

d'una vintena d'associacions lleidatanes.

Alçant les pancartes, els estudiants lleidatans van demanar "més cultura i menys consum", al mateix temps que van clamar que "no hi ha futur sense naturalesa" i van fomentar el reciclatge.

CLAUS

NEU

Nevades tardanes i més innivació artificial

■ Un informe de l'Observatori Pirinenc del Canvi Climàtic adverteix que el Pirineu perdrà el 50% de la neu per sobre de la cota 1.800 en els pròxims trenta anys a causa del canvi climàtic; mentre que en cotes més baixes la pèrdua serà molt superior. Durant els últims anys, les nevades han estat tardanes i han afectat l'esquí. Les estacions augmenten cada vegada més les superfícies amb innivació artificial per assegurar-se la temporada d'hivern.

METEOROLOGIA

Onades de calor més freqüents i persistents

■ El canvi climàtic també agreuja les onades de calor, que són més freqüents i persistents, segons informa el Servei Meteorològic de Catalunya. A Lleida, en els últims quaranta anys han augmentat entre un 20 i un 25 per cent les morts anuals durant l'estiu com a conseqüència de les altes temperatures. Les estimacions mostren que la xifra d'aquestes defuncions a Catalunya es podria multiplicar per vuit el 2050, fins a les 2.500 morts anuals.

ESTUDIS

Aire contaminat a les comarques lleidatanes

■ Tots els lleidatans van respirar l'any passat aire contaminat, segons assenyala l'últim informe sobre la qualitat de l'aire d'Ecologistes en Acció. La ciutat de Lleida, així com les localitats del Pirineu i del Prepirineu, van superar el límit de partícules en suspensió menors de 2,5 micres recomanat per l'Organització Mundial de la Salut (OMS). Altres estacions de mesurament que sobrepassen les recomanacions en ozó troposfèric són les situades a Juneda i els Torms.

ECOSISTEMES

El Mediterrani, en perill

■ El Mediterrani, una de les zones amb més biodiversitat del planeta, és un dels mars amb més taxes de contaminació, sobretot d'hidrocarburs provinents de les indústries químiques. Segons van assenyalar portaveus de l'entitat ecologista Oceana Europa, entre el 6 i el 12 per cent de les espècies marines de tota la Terra viuen en aquest mar, i els plàstics i olis que s'hi aboquen diàriament "posen seriosament en perill la seua supervivència".

AJUNTAMENT DE BELLPUIG

Taller a Bellpuig amb consells perquè la gent gran mantingui la ment activa

L'associació de jubilats La Joia d'Envellir de Bellpuig va organitzar dimecres el taller *La ment en forma*, amb consells per mantenir la ment activa de la mà d'una psicòloga i una logopeda.

MARTA LLUVICH/ACN

Treballadors socials del Jussà participen en un projecte mediambiental

El consell comarcal del Pallars Jussà va estrenar ahir el projecte *Els set diàlegs amb la natura* per desenvolupar habilitats socials amb un itinerari pel bosc de Peramea amb una trentena de treballadors socials.

AJ. TORRE DE CAPELLA

Escolars de la vall Fosca 'descobreixen' el Parc Nacional d'Aigüestortes

Prop d'una vuitantena d'alumnes de diferents escoles rurals del Pallars Jussà van participar dimecres en una visita al Parc Nacional d'Aigüestortes i Es-

tany de Sant Maurici, on van accedir amb el telefèric de la vall Fosca.

Un dels objectius de l'activitat era donar a conèixer a l'alumnat

dels centres escolars que formen la ZER del Pallars Jussà l'entrada sud del Parc Nacional, acompanyats per guies d'aquest espai protegit.

Beneficis de la teràpia amb cavalls en usuàries amb Alzheimer a la Seu

Sis usuàries amb Alzheimer del centre de dia de la Fundació Sant Hospital de la Seu d'Urgell participen, fins a finals d'aquest mes d'octubre, en un projecte d'equinoteràpia.

Es tracta de persones que es troben en una fase moderada d'aquesta malaltia i l'objectiu és que, a través dels cavalls, mantinguin o millorin el seu funcionament cognitiu, així com l'estat físic i emocional.

ALBERT LUJARCIO/ACN

DEPARTAMENT DE SALUT

Jocs tradicionals entre petits i gent gran a Balàfia

Usuaris de les Residències Assistides per a Gent Gran Lleida-Balàfia i el Centre de Dia de Balàfia II van compartir ahir activitats amb alumnes del CEIP Països Catalans. Grans i petits van practicar jocs tradicionals com la petanca, les bitlles catalanes, el joc de la ferradura, la xarranca o el joc del mocador. Aquestes activitats són una font de coneixement mutu i afavoreixen l'aproximació afectiva entre els nens i els padrins.

HORÒSCOP

ÀRIES 21-III / 19-IV.
Abordeu els assumptes emocionals de manera oberta i honesta. Una vegada que hàgiu deixat enrere la incertesa, serà fàcil començar a avançar i establir el futur.

TAURE 20-IV / 20-V.
Preneu-vos un temps de descans. No us atureu en situacions que no podeu canviar. Concentreu-vos en com podeu fer canvis personals que alleugin l'estrès.

BESSONS 21-V / 20-VI.
Un diàleg obert ajudarà a resoldre els problemes. Ser honestos sobre els vostres veritables sentiments donarà resultats. Allunyeu-vos dels desafiaments.

CÀNCER 21-VI / 22-VII.
Feu canvis que siguin propicis per al que voleu perseguir. Poseu alguna cosa de sentiment i emoció i impulseu la creació d'un espai. No espereu que tothom ho aprovi.

LLEÓ 23-VII / 22-VIII.
Estireu aquestes comes i aquesta ment. Sigues curiosos, extravertits i estigues a punt per conquerir el món. La diversió atraurà l'atenció. Amor a les estrelles.

VERGE 23-VIII / 22-IX.
Feu canvis personals que us permetin passar més temps amb les persones que us donen alegria. Considereu explorar llocs en què no heu estat mai.

BALANÇA 23-IX / 22-X.
Moveu-vos. Teniu molt a aconseguir i el temps s'està malgastant. Comenceu a separar el que voleu conservar a la vostra vida i el que voleu descartar.

ESCORPIÓ 23-X / 21-XI.
Entreu en acció. El que feu marcarà la diferència i us atansarà a l'estil de vida que voleu viure. Una jugada o un ajustament que feu us impulsarà a aprendre més.

SAGITARI 22-XI / 21-XII.
Considereu el que us agradaria fer i comenceu a elaborar un pla que us ajudi a aconseguir el vostre somni. No passarà res si no preneu la iniciativa. S'atansa l'èxit.

CAPRICORN 22-XII / 19-I.
Quedeu-vos a prop de casa. Feu ajustaments a la forma en què viviu. Defeu-vos del que no us funciona. Defenseu les persones amb qui compartiu objectius.

AQUARI 20-I / 18-II.
Una vegada que firmeu, no hi ha volta enrere, així que assegureu-vos d'haver-vos mirat bé el que rebeu. No deixeu que una influència externa us pressioni.

PEIXOS 19-II / 20-III.
El que feu pels altres us donarà recompenses inesperades. Un canvi d'actitud us ajudarà a assegurar una cosa que fa molt temps que voleu.

AJUNTAMENT D'ALMACELLES

Almacelles repeteix la distinció de Vila Florida

| ALMACELLES | Almacelles va ser reconeguda de nou ahir per la Confederació d'Horticultura Ornamental de Catalunya com a Vila Florida de Catalunya amb 4 flors d'honor, cosa que converteix aquesta localitat del Segrià en un dels referents pel nombre de zones verdes i bellesa de zones enjardinades.

SEGRE TÀRREGA

L'església de Verdú recupera la campana

| VERDÚ | La nova campana dedicada a Santa Maria de Verdú, que va ser beneïda el 9 de setembre passat coincidint amb la festivitat del patró de la localitat, Sant Pere Claver, lluu de nou a la portalada lateral de l'església que dona accés al castell després de 80 anys, quan va ser robada la que hi havia coincidint amb la Guerra Civil.

L'Euromilions deixa gairebé 70.000 euros a Lleida

| LLEIDA | El sorteig de l'Euromilions va deixar ahir prop de 70.000 euros a Lleida. I és que una de les apostes d'un bitllet de quatre apostes segellat en l'administració situada en el número 14 del carrer Pi i Margall va guanyar un total de 69.827,43 euros al ser un dels vuit vàlids a Europa que han encertat els cinc números en el sorteig celebrat ahir a la nit. Del primer premi de 190 milions d'euros no hi va haver cap guanyador, per la qual cosa la quantitat disponible s'acumula a l'eurotop.

Santiago Mayoral Barniol

*Del riu enllà tot és claror i misteri
però en cada arbre l'esperança hi fulla
i és blau el cim de totes les carenes.*

M. Martí i Pol

La Comunitat Educativa de l'Escola Espiga expressa el seu condol al seu fill i alumne, Jaume; a la seva esposa, Olga Ganau, i a tota la família.

Lleida, dissabte, 28 de setembre del 2019

PATRIMONI INFORMES

Tanquen l'amfiteatre romà de Tarragona per seguretat

Un informe conclou que la degradació pot posar en perill les persones || Hi estan treballant per restablir les visites

ACN

Imatge de l'amfiteatre romà de Tarragona, declarat Patrimoni de la Humanitat per la Unesco.

AGÈNCIES

| TARRAGONA | L'ajuntament de Tarragona va tancar ahir l'amfiteatre romà, un dels monuments més importants de Catalunya i que l'any 2000 va ser declarat Patrimoni de la Humanitat per la Unesco, amb l'objectiu de garantir la seguretat de les persones. Ho va fer després d'analitzar un informe encarregat el mes de maig passat a un equip de tècnics externs que va detectar

la urgència, no emergència, d'intervenir en algunes zones del monument.

El Govern i l'ajuntament de Tarragona estan treballant per al restabliment de la visita pública, mentre que la conselleria de Cultura va oferir al consistori col·laboració i acompanyament en qualsevol actuació que s'hagi de dur a terme. El departament liderat per Mariàngela Vilallonga va assegurar que "continuarà

acompanyant" Tarragona en la conservació, recuperació i valoració del patrimoni de la ciutat, que va remarcar que és un dels més importants de Catalunya. Per la seua part, el consistori de la capital del Tarragonès va fer arribar l'esmentat informe a la Direcció General de Patrimoni perquè pugui ser estudiat, valorat i contrastat per tècnics de les dos administracions abans de reobrir l'accés.

HOSPITALS SALUT

Música per calmar el dolor, relaxar-se o ajudar a preparar el part

| LLEIDA | Els hospitals de Lleida Arnau de Vilanova i Santa Maria, així com el Comarcal del Pallars han creat diverses llistes a la plataforma musical Spotify per tal d'acompanyar totes aquelles persones que ho desitgin, depenent de l'estat d'ànim i de la situació en la qual es trobin. En aquest sentit, els usuaris poden escoltar de forma gratuïta diverses llistes de cançons amb l'objectiu de calmar el dolor, combatre la tristesa, desconnectar de la rutina, relaxar-se o preparar-se per al part, entre altres coses. S'ha de destacar que també hi ha una *playlist* per fer meditació guiada. En total, es tracta de seixanta cançons que estan repartides en set llistes de re-

producció que sumen més de quatre hores de música que, segons van informar des de l'Institut Català de la Salut a Lleida, s'anirà ampliant i actualitzant en els propers mesos. Entre altres cançons, s'inclouen èxits de Bruno Mars, Michael Jackson, Bob Marley, Ed Sheeran, Mika, Pharrell Williams o Taylor Swift, entre altres artistes. Segons diversos estudis, la musicoteràpia té beneficis en persones amb diverses malalties. I és que augmenta la qualitat de vida i l'autoestima, al mateix temps que disminueix la depressió. Així ho assegura també un informe Associació de Familiars d'Alzheimer, que se centra sobretot en els malalts d'aquesta patologia neurodegenerativa.

CELEBRACIONS

El Parlament insta el Govern a prohibir els correbous

| BARCELONA | El Parlament va aprovar dijous una proposta de resolució dels Comuns que demana al Govern que faci els canvis normatius necessaris "que les diferents modalitats de correbous es deixin de celebrar a Catalunya". La iniciativa va rebre 50 vots a favor, 17 en contra i 61 abstencions, encara que la CUP no va participar en la votació perquè va abandonar el ple després de l'empresonament de set membres dels CDR. En la resolució, insten a efectuar "els canvis necessaris en la regulació de les festes tradicionals amb toros i en la normativa de protecció dels animals perquè deixin de ser una excepció en la legislació".